

De Saambinder

KERKELIJK WEEKBLAD DER GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Meditatie

Een indringende les voor de jeugd

Waarmede zal de jongeling zijn pad zuiver houden? Als hij dat houdt naar Uw woord.

Psalm 119 : 9

De dichter begint de tweede strofe van Psalm 119 met de vraag: "Waarmede zal de jongeling zijn pad zuiver houden?" Kennelijk is er een aanleiding om deze vraag te stellen. Dat kunnen we lezen in de voorgaande strofe. Als hij in vers 1 zegt: "Welgelukzalig zijn de oprechten van wandel, die in de wet des HEEREN gaan" en in vers 5 bidt of de Heere zijn wegen wil richten om Zijn inzettingen te bewaren, dan zien we dat de dichter terugdenkt aan zijn leven. Het is niet denkbeeldig dat hij juist in dit verband spreekt van beschaamdheid (vers 6), als hij terugdenkt aan de jaren van zijn jeugd. Als hij toen meer gelet zou hebben op Gods geboden dan zou hij nu niet zo beschaamd behoeven te zijn. Daarom vraagt hij nu of de Heere zijn wegen wil bewaren. En hoe zal dan een jongeling zijn pad zuiver houden, opdat hij, als hij ouder geworden is, niet beschaamd behoeft te zijn als hem de vraag gesteld wordt: "Wat voordeel had jij toen van de dingen waarover gij u nu schaamt?"

Er is alle aanleiding om deze vraag te stellen. Immers de jeugd moet nog gevormd worden. Als je klein bent heb je nog zo weinig verstand en geen ervaring in het leven. Dan moet je door ouderen en door opvoeders worden begeleid naar de volwassenheid. En als je wat ouder wordt, dan

kan het hart zo branden van harts-tocht naar de begeerlijkheden van de wereld. Het onbekende wil ontdekt worden en steeds nieuwe dingen openbaren zich voor het jonge oog. Je wilt je vleugels uitslaan en vrij zijn, de wereld verkennen. De duivel richt zijn vurige pijlen op je jonge leven, omdat hij weet dat hij nog maar een kleine tijd heeft. Alles zal hij proberen, opdat jij je pad maar niet zuiver zult houden. Want onder het pad kunnen we hier verstaan: de handel en wandel van iemand; hoe iemand denkt, leeft en doet voor God en de mensen. In de Bijbel wordt dit pad ook wel het pad des levens genoemd; de weg door dit leven naar onze eeuwige bestemming. Het pad waarop vele verleidingen ons worden voorgehouden, waar de zonde trekt en de wereld lokt en waarop als we ouder worden veel zorgen en moeiten ons van de Heere en van Zijn dienst dreigen af te trekken.

Dat pad begint als we geboren worden. En nu vraagt de Heere om dat pad zuiver te houden, dat wil zeggen: rein te houden, de zonde te haten en te vlieden, niet ons vermaak in de wereld te zoeken, maar de Heere te dienen en te vrezen. Daarom is ook het begin van dit pad zo belangrijk. Aan het begin ligt er een belangrijke taak voor de ouders. Om hun kinderen op te voeden in de

vreze des Heeren. Om hen bij te brengen wat zonde is, wat in strijd is met Gods geboden. Om hen, als ze daar vatbaar voor zijn, dat uit te leggen. Om te voorkomen dat de kinderen later zullen zeggen: "Vader en moeder hebben ons niet eens zuur aangezien." Denkt aan de zonen van Eli! Om hen te onderwijzen in de leer die naar de godzaligheid is. Om hen voor te houden wat ze nodig hebben om welgetroost te leven en eenmaal zalig te sterven. Om hen te wijzen op het grote voorrecht dat de Heere schonk, dat ze geboren mochten worden onder de bediening van het Evangelie en dat ze daarvan het merkteken aan hun voorhoofd dragen.

Daarin ligt niet alleen een taak voor de ouders, maar ook voor de opvoeders op school. Wat de kinderen op school leren mag niet in tegenspraak zijn met wat ze thuis horen. Anders weten de kinderen het niet meer. Daarom is het ook voor hen, die de kinderen onderwijzen, zo belangrijk dat ze hun gangen en treden in Gods Woord vastmaken.

Zuiver houden wil eigenlijk zeggen: Blijven in hetgeen recht is. Daar-

Inhoud

Meditatie: Een indringende les voor de jeugd	1
De witte bladzijde (1)	3
Uit het leven van ds. Daniël Bakker (4)	4
Alle macht (1)	5
Lezers vragen	6
Kerknieuws	7
Berichten	9
Preekbeurten	10

DE SAAMBINDER
Kerkelijk weekblad
der Gereformeerde Gemeenten.

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers en
boeken ter recensie aan:

ds. A. Moerkerken,
Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263.

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105

Kerkelijk nieuws en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Klooslaan 9, 2985 CK Ridderkerk
tel. 0180-420865, fax 0180-423583

Administratie en betalingen van
abonnementen, adreswijzigingen,
predikbeurten en beroepingswerk aan:

De Saambinder - abonnementen,
Postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599.
Postbankno. voor abbon. gelden: 64327.
email: kbgg@cbgg.nl

Alle **advertenties** aan:

Administratie van De Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Frisohof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718.
Postbankno. 256686.
email: saambinder-adv@rdnet.nl

Correspondentie-adres
Noord-Amerika:

Mr. Clarence Bleeker
1233 Leffingwell Av, N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

Abonnementsprijs bij vooruitbetaling:

voor Nederland: € 11,- per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober
d.m.v. een acceptgiro)

voor het buitenland:

Luchtpost:

Amerika \$ 56,-, Canada \$ 68,-.

Zeepost:

Amerika \$ 49,-, Canada \$ 59,-.

Advertenties € 0,50,- per mm.

Familieberichten

€ 0,40,- per mm.

Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen uiterlijk donderdag
in bezit van de administratie te zijn.

Rouwadvertenties tot uiterlijk
maandagmorgen 9 uur.

De redactie kan niet aansprakelijk
worden gesteld voor de inhoud van de
advertenties en de ter recensie
aangeboden boeken.

voor geeft de Heere veel middelen: het onderwijs thuis, op school, op catechisatie, in de kerk. Laten we dat onderwijs toch niet veronachtzamen, jongelui. Het is juist zo nodig om in de tijd waarin wij leven dat onderwijs ter harte te nemen. Het welzijn van onze kostelijke ziel gaat niet buiten het onderwijs uit Gods Woord om. Hoe zullen ze in Hem geloven, van Wie ze niet gehoord hebben?

Zuiver houden. Er gaat vandaag aan de dag zoveel om. Niet alleen zoekt de duivel onze jongens en meisjes af te trekken van de Heere en van Zijn Woord, hij probeert hen ook van het zuivere pad af te trekken door als een engel des lichts met allerlei wind van leer jongeren te verleiden. Door hen mee te trekken in een oppervlakkige godsdienst, waar de mens buiten de belijdenis en beleving van schuld en zonde om wordt opgejaagd om te geloven en een valse rust wordt aangepreft die niet uit God is. Daarom, jonge vrienden, toets alles wat je hoort aan het Woord. Dat is het enige kompas. Want onze tekst geeft ook een antwoord op de vraag hoe de jongeling zijn pad zuiver kan houden, namelijk als hij dat houdt naar Gods Woord. Gods Woord is voor het leven van alledag een lamp voor de voet en een licht voor ons pad. Bovenal leert het ons wat ons met het oog op de reis naar de eeuwigheid nodig is om God te kunnen ontmoeten. Het Woord is een kompas. En zoals de pijl van het kompas naar het noorden is gericht, zo is het Woord op God gericht, want het is Gods Woord, het Woord der waarheid. Alleen als we ons willen laten gezeggen door het Woord dan zullen we niet dwalen. Het is een onuitsprekelijk voorrecht als we ons leven mogen laten leiden door het Woord van God. Dat willen we van nature niet. U/jij en ik willen ons niet laten gezeggen door het Woord. In het paradijs hebben we immers van God afscheid genomen en is het ons levensdevies: Wijk maar van Mij, want aan de kennis van Uw wegen heb ik geen lust. Van nature gaan we wegen en paden des doods. Dat is ons beeld, onze natuur. Als we ons pad gaan zoals we geboren zijn,

dan zal ons pad eindigen in de eeuwige rampzaligheid. Daarom: geef acht op het Woord, bestudeer je Bijbel. Ga niet bij jezelf te rade als het gaat om de vraag wat waarheid is. Als iemand heel nauwkeurig en zorgvuldig een dosis neemt van wat hij meent dat een heilzaam geneesmiddel is, dan zal hij toch sterven, als blijkt dat hij het uit een verkeerde fles genomen heeft, een fles waarin zich dodelijk gif bevond. Zo kan een jong mens zich van velerlei kwaad omringen door zeer zorgvuldig gebruik te maken van onverlichte oordelen van anderen en het onderwijs uit het Woord verwerpen. Maar, zal iemand zeggen: Er is toch niemand die zijn pad zuiver kan houden. Ons pad is toch al onzuiver als we op de wereld komen? Dat is waar. Niet voor niets zegt de Heere dat Hij zal maken dat Zijn kinderen een walg aan zichzelf zullen krijgen, omdat hun pad zo onzuiver, zo onrein, zo besmet is door de begeerlijkheden van het vlees. Ten diepste kunnen we ons pad alleen zuiver houden als we door het geloof deel hebben aan Hem, Wiens pad ging door de diepte van de godverlatenheid, maar Die zonder zonde geboren is, omdat Hij is ontvangen van de Heilige Geest. Die zonder zonde geleden heeft en beladen met de zonde van Zijn Kerk is gestorven aan het kruis van Golgotha. Daar eindigde Zijn pad voor zondaren, die hun pad niet zuiver kunnen krijgen en niet zuiver kunnen houden, maar wier pad is in een Ander. Onderzoekt dan het Woord. Ik hoop dat het je levensvraag mag worden: Hoe zal ik mijn pad zuiver houden? Opdat je in die weg tot Hem de toevlucht leerde nemen, Die mens werd en het pad ging tot het bittere einde aan het kruis. Dan kom je er wel achter dat je je pad niet zuiver kunt houden van jezelf. Paulus wist daar ook van: Ik ellendig mens. Het goede dat ik wil, doe ik niet, en het kwade, dat ik niet wil, dat doe ik. Maar bij al zijn klagen over zichzelf mocht hij toch eindigen in Hem, die ook voor Paulus het pad heeft gebaad: Ik dank God, door Jezus Christus, onze Heere.

Capelle a/d IJssel ds. W. Silfhout

De witte bladzijde

(1)

Onze Bijbel en de Tenach

Nog zie ik hem voor mij zitten: mijn grootvader van moeders kant. Als kleine jongen sloeg ik hem vaak gade, zoals hij daar zat, met een oud boek op zijn schoot. Een groot boek, waar hij dikwijls in las. Nu las hij veel, maar dat éne boek boeide mij toch in het bijzonder. Niet het minst vanwege de gruwelijke platen die er in stonden. Veldslagen, mensen die werden vermoord... Toen ik hem eens vroeg wat voor boek dat toch wel was, zei hij: 'O, dat is Flavius Josephus...'.

Daarmee moest ik het doen. Wie die Flavius dan wel was en waarover hij schreef, bleef mij jaren verborgen. Nu is mijn grootvader al lang overleden en staat het oude boek in mijn studeerkamer: ik heb het van hem geërfd. Vergis ik mij als ik vermoed dat Flavius Josephus, de Joodse geschiedschrijver uit de eerste eeuw van onze jaartelling, met zijn boeken over de *Joodse oorlogen* en de *Joodse oudheden* vroeger in meer huiskamers van onze gezindte stond dan tegenwoordig? Nog maar enkele jaren geleden zijn de werken van Flavius Josephus opnieuw uitgegeven bij Ambo in Amsterdam, nu niet als dik boek, maar in verschillende banden. Maar ik vermoed dat weinigen van onze lezers de boeken bezitten – laat staan er in lezen.

Wat is dan wel het belang van het werk van deze Joodse geschiedschrijver? Vooral dit: hij schrijft onder andere over de periode die ik in de titel boven dit stukje heb aangeduid als de 'witte bladzijde'. In elke Bijbel bevindt zich een witte bladzijde tussen het Oude en het Nieuwe Testament. Wij hebben immers een *Bijbel*, met twee 'testamenten'. De Joden erkennen het Nieuwe Testament niet, dat is bekend. Zij hebben alleen het Oude Testament en noemen dat de Tenach. Dat woord is eigenlijk een hulpmiddel: de drie medeklinkers ervan zijn de beginletters van de canon van hún 'Bijbel'. De T staat voor *Thora*, de vijf boeken van Mozes. De N is de

eerste letter van *Nebiim*: de profeten. Wel moeten we bedenken dat oud-Israël onder de profeten veel meer boeken rangschikte dan wij. Men onderscheidde de 'vroeg profeten' van de 'late profeten'. Onder de eerste verstond men boeken als Jozua, Richteren en Koningen. Met 'late profeten' duidde men de ook bij ons bekende profetische boeken aan (Jesaja tot en met Maleachi), met uitzondering echter van Daniël en Klaagliederen. De Ch van het woord Tenach is de aanduiding van de *Chetubim*, de Geschriften. Dit is bij de Joden het derde deel van de canon en bevat boeken als de Psalmen, Job, Spreuken en andere boeken. De Joodse canon eindigt met wat wij de beide boeken der Kronieken noemen. Zo moeten we bedenken dat de Joden niet alleen een veel kleinere Bijbel hebben dan wij, maar dat ook de volgorde van de boeken van het Oude Testament een andere is dan die wij kennen. Iets van die andere volgorde klinkt door in Lukas 24, waar wij lezen dat de Heere Jezus op de paasavond spreekt tot Zijn discipelen van alles wat van Hem geschreven is in de *Wet van Mozes en de Profeten en de Psalmen*.

Ongeveer 430 jaar

Tussen het Oude en Nieuwe Testament bevindt zich dus een witte bladzijde. Deze beslaat een periode van zo'n 430 jaar. Men dateert de profeet Maleachi ongeveer rond het midden van de vijfde eeuw vóór Christus, zo rond het jaar 450. Hij is echter niet de laatste figuur die ons in het Oude Testament wordt beschreven. Dan moeten we namelijk aan Ezra en Nehemia denken. Kwam Ezra naar Jeruzalem rond het jaar 458, het eerste verblijf van Nehemia wordt gedateerd tussen 445 en 433. Zijn tweede komst plaatst men ongeveer in het jaar 430. Dáár eindigt dan pas echt de oudtestamentische periode.

We gaan nu maar niet te diep in op de mening van vele moderne uitleggers die het ontstaan van het boek

Daniël nog weer veel later plaatsen, namelijk rond het midden van de tweede eeuw voor Christus, dus na de periode van de Makkebeese opstand. Zij zijn van mening dat de profetieën van het tweede deel van het boek Daniël zó gedetailleerd zijn, dat het helemaal geen profetieën kunnen zijn. De onbekende Joodse auteur zou áchter de door hem als profetieën gegeven gebeurtenissen staan en ze als profetieën hebben doorgegeven. We behoeven hier niet veel woorden aan vuil te maken: dit is schrijfkritiek. Het is dezelfde wijze van denken die velen ertoe heeft gebracht te menen dat het tweede deel van het boek Jesaja door een ander geschreven moet zijn dan de ons bekende Jesaja, omdat hij spreekt over de Perzische koning Kores, Gods 'gezalfde'. Jesaja leefde in de tweede helft van de achtste eeuw en Kores in de tweede helft van de zesde – en dús kan Jesaja Kores' naam niet hebben genoemd, zo meent men. Het is duidelijk dat men op deze wijze de Heilige Schrift benadert vanuit een vooringenomen standpunt, dat op een heel ingrijpende wijze tekort doet aan haar profetisch karakter.

De bronnen

Van 430 tot het begin van onze jaartelling... dat is een heel lange tijd! De 'witte bladzijde' tussen het Oude en het Nieuwe Testament beslaat meer dan vier eeuwen. In die eeuwen zweeg de stem van de profetie. God openbaarde Zich niet meer op de wijze waarop Hij dat gedurende duizenden jaren had gedaan: door 'mondelinge aanspraak' (hoorbare stem), visioenen, dromen en verschijningen. We moeten onwillekeurig denken aan de bekende woorden uit de berijming van Psalm 74: 'Niet één profeet is ons tot troost gebleven... Geen sterv'ling weet, hoelang dit duren zal.' Over die eeuwenlange periode weten wij eigenlijk niet zoveel. Toch heeft God ook in die tijd Zijn Kerk op aarde gehad – en Hij heeft die Kerk ook onderhouden in de strijd. Wat is er in die periode gebeurd? We bezitten in hoofdzaak *drie bronnen* die ons een antwoord op die vraag kunnen geven. In de eerste plaats enkele profetische gedeelten van de Heilige Schrift, met name in het boek Daniël. Vooral Daniël 8 en 11 zullen in deze artikelen nog wel eens ter sprake komen.

Verder het gedeelte uit de *Joodse Oudheden* van de reeds genoemde geschiedschrijver Flavius Josephus dat over deze periode gaat. Tenslotte de apocriefe boeken, met name de eerste twee boeken van de Makkabeeën. Wat deze laatste bronnen betreft: het is belangrijk, op te merken dat juist in de vier eeuwen van onze 'witte bladzijde' de apocriefe boeken zijn ontstaan. In 2001 is van die boeken nog een herdruk verschenen bij Den Hertog te

Houten. Als we in het vervolg soms uit de apocriefen citeren, zal het uit deze uitgave zijn. Het is de bedoeling in een achttal artikelen de geschiedenis van de vier eeuwen die aan de geboorte van Christus zijn voorafgegaan in grote lijnen te schetsen.

(wordt vervolgd)

Capelle aan den IJssel,
ds. A. Moerkerken

Uit het leven van ds. Daniël Bakker

(4)

Oefeningen op de hoeve

Nadat het de Heere in april 1850 behaagd had Bakker zo genadiglijk aan te zien, voelde hij een nauwe band aan Zijn erfdeel. Zo besloot hij zich bij dat volk te voegen en in de kerkelijke gemeenschap met hen te verenigen. Maar welke kerk dan? De Staatskerk had voor hem weinig aantrekkelijks: hij had er voor zichzelf nooit iets ondervonden. Met de Afscheiden kerk lag het anders. In die kerk had hij wel eens een zegen ontvangen tot ontdekking en tot vertroosting. Op de dag dat hij naar Goes wilde gaan om zich aldaar bij de Afscheiden gemeente aan te melden, boog hij zijn knieën en vervolgens werd hij met kracht bepaald bij de waarheid: 'Staat dan in de vrijheid, met welke ons Christus vrijgemaakt heeft, en wordt niet wederom met het juk der dienstbaarheid bevangen' (Gal. 5:1). Bakker legde dit uit als een verwerping van de vrijheidsaanvraag van de Afscheidenen bij de koning om hun godsdienstoefeningen te houden.

In één keer vervielen alle plannen en voornemens, maar werd ook de schuld van land en kerk een persoonlijke schuld. Kort daarna bepaalde de Heere hem bij een gezelschap, dat elke zondag vergaderde bij hem in de buurt. De Heere gaf hem te geloven dat hij daarheen moest gaan. Hij verkreeg ook de begeerte om onderwijs te mogen ontvangen van een leraar en daarbij kwam hem ds. Ledeboer voor de geest, hoewel hij die man nooit gezien of gehoord had. Hij schreef een briefje en Ledeboer kwam. Ze

spraken met elkaar van hart tot hart. Zes weken bleef Ledeboer op De Palmboom en stichtte een gemeente. Dit moet in 1851 gebeurd zijn. Ouderling werd Dingenis Stroosnijder en Daan Bakker werd diaken. De plaats van bijeenkomst was aanvankelijk de schuur van Stroosnijder, daarna De Palmboom van Bakker.

Overigens is het jaar 1851 voor Bakker ook een bijzonder jaar geweest, daar hij werkzaamheden kreeg met het leraarsambt: 'Te dier tijd hielden wij des zondags in mijn woning onze vergadering. Wij kwamen daar zoo al met een vijftig of dertigtal personen bij elkander. Ik mocht in die bijeenkomsten voorgaan in de gebeden en met het lezen eener predikatie uit een der oudvaders. Wanneer ik dan voor die mensen voorging, kreeg ik somtijds zoo veel aandrang om tot hen een woordje te spreken, dat ik het ten langenlaatste niet meer weerstaan kon, maar de vrijmoedigheid kreeg om mijn gemoed te ontlasten. Dan sprak ik wel eens een half uur lang over hetgene er noodig was om gekend te worden tot zaligheid. Somtijds duurde dit ook langer, al naarmate de Heere mij te spreken gaf. Als ik klaar was, dan ging ik weder voort, om de predikatie voor te lezen'.

Hoewel Bakker oefende, achtte hij zich verre van bekwaam om het leraarsambt op zich te nemen. Zo veronderstelde hij aanvankelijk, dat de aandrang hiertoe een list van de duivel was. Hij vroeg toen de Heere of Deze het van hem wilde weg nemen, als het geen zaak van de Heere

was. Het bleef echter bij hem. En hij mocht het gewonnen geven, toen de Heere met kracht hem voorkwam met de woorden: 'Want het is God Die in u werkt, beide het willen en het werken, naar zijn welbehagen' (Filipp. 2:13).

Het werd echter alles zeer beproefd. Diverse gemeenteleden keerden al spoedig terug, zodat er maar een gering aantal overbleef. Ook had Bakker mislukte onderhandelingen met ds. H.J. Budding. Deze kwam op De Palmboom preken, maar zijn komst strekte Bakker niet tot blijdschap. Hij voelde zich bezwaard en kon niet met Budding verenigen. Hij voelde kennelijk toen al aan, dat Budding een ongereformeerde koers zou gaan varen. Maar nadat Budding gegaan was, gingen ook de meeste overgeblevenen van de gemeente weg: zij beluisterden dan Budding in Goes. Ook Stroosnijder en diens vrouw gingen naar Goes. Bakker bleef derhalve met slechts twee tot drie man over. De beproeving was zwaar. Maar vertroosting mocht hij vinden in de woorden: 'Over weinig zijt gij getrouwd geweest, over veel zal Ik u zetten' (Matth. 25:21). Het getal groeide vanaf 1852 weer aan en Bakker kreeg weer moed.

Bevestiging en intrede

Het arbeidsveld van Bakker beperkte zich echter niet tot 's-Gravenpolder: 'Op onze kerkelijke vergadering te Middelburg werd mij door de hoofden of opzieners der onderscheidene gemeenten met algemeene stemmen de vrijheid gegeven om overal in de gemeenten, alwaar zij mij roepen zouden, Gods Woord te mogen verkondigen. Ik mocht dit aannemen; echter onder deze voorwaarde, dat ik de roeping opvolgen zou, wanneer de Heere mij daartoe opening beliefdde te verleen. De reden hiervan was, dat ik niet wist, wat de Heere met mij voor had; want ik had wat en ik miste wat'.

Uiteindelijk waren er zes gemeenten (Axel, Borssele, 's-Gravenpolder, Nieuw-Beijerland, Stad aan 't Haringvliet en Stavenisse) die gezamenlijk een beroep op hem uitbrachten. Hij mocht dat aanvaarden. Probleem was nu wie Daniël Bakker tot predikant zou kunnen bevestigen. Ledeboer leefde niet meer en met Van Dijke was een breuk geslagen. Bakker mocht echter met het woord uit Mattheüs 3:13-15 geloven, dat de

mindere de meerdere mocht bevestigen. En zo werd hij door de ouderlingen de handen opgelegd: A. van Overbeeke (ouderling te Borssele), P. Maliepaard (ouderling te Stad aan 't Haringvliet), S. van der Wel (ouderling te Nieuw-Beijerland) en J. Rooze (ouderling te 's-Gravenpolder). Dat gebeurde te 's-Gravenpolder op 18 oktober 1865, waarbij ouderling Marinus Luijk van Stavenisse een toespraak hield uit 2 Timotheüs 4:2! Vier dagen later deed ds. D. Bakker zijn intreepredikatie met als tekst Kolossensen 4 vers 3: 'Biddende meteen ook voor ons, dat God ons de deur des woords opene, om te spreken de verborgenheid van Christus'.

Toen het aantal hoorders steeg, werd op een gegeven ogenblik de ruimte op De Palmboom te klein. Zo rees de gedachte aan het bouwen van een

eigen kerkgebouw. De gemeente stemde in en men kreeg de benodigde € 900,- bij elkaar. En zo werd het kerkgebouw, dat heden ten dage de Oud Gereformeerde Gemeente herbergt aan de Provincialeweg te 's-Gravenpolder, gebouwd. Het werd op 17 oktober 1869 in gebruik genomen. In 1924 voltrok zich in deze Bakkeriaanse gemeente (die na ds. D. Bakker nog bediend werd door ds. L. Hubregtse) een scheuring, waardoor in 's-Gravenpolder een Gereformeerde Gemeente ontstond. Ze werd geïnstitueerd op 30 juli van het jaar 1924. De oude Bakkeriaanse gemeente heeft zich rond 1940 aangesloten bij de Federatie van Oud Gereformeerde Gemeenten.

(slot volgt)

's-Gravenpolder, ds. J. Schipper

Alle macht!

Over Gods onbegrensde macht en genade

(1)

Inleiding

De mens is in alle opzichten begrensd. Als het leven gaat zoals de mens zich dat min of meer voorstelt, dan ervaart hij die begrensdheid niet zo. Als de dingen anders gaan dan de mens zich voorstelt, dan komt hij zijn begrensdheid tegen. Niet alles is dan maakbaar, oplosbaar, herstelbaar. Bij de doorleving van eigen begrensdheid komen ook de vragen op wat Gods almacht betekent in de concrete situatie waarin de mens zijn begrensdheid beleeft. In een viertal artikelen willen wij ingaan op enkele vragen rondom Gods almacht.

Allereerst bespreek ik de belijdenis van Gods almacht, een belijdenis die in de Heidelbergse Catechismus beleden wordt in de Zondagen 9 en 10. Vervolgens plaatsen we de gebrokenheid van het menselijk bestaan in het licht van Gods almacht. In welke verhouding staat God tot het lijden? De belijdenis van Gods almacht en de gebrokenheid is een terrein met vele vragen die besproken worden in de worsteling met Gods almacht. God doet niet alles wat Hij kan in Zijn almacht, maar stelt Zijn almacht in dienst van Zijn genade: het behoud

van de zondaar. Tenslotte kan het juiste zicht op Gods almacht rust en troost geven omdat Gods kind in de verdrukkingen leert roemen.

De belijdenis van Gods almacht

Als we spreken over Gods almacht, nemen we ons uitgangspunt in het eerste geloofsartikel van onze apostolische geloofsbelijdenis: "Ik geloof in God, de Vader, de Almachtige, Schepper van hemel en aarde". God de Vader is de Oorsprong en Bron van al het geschapene. Zo maakt de Heere Zich bekend in Zijn Woord. God de Vader volvoert alles wat Hij doet naar Zijn wil, Zijn raad. Hij heeft er zich aan verbonden om die raad uit te voeren naar Zijn welbehagen. Welbehagen betekent dat God doet wat Hem behaagt, Hem goeddunkt. Wat de Heere naar Zijn welbehagen doet, is voor ons mensen niet (altijd) te doorgronden, te begrijpen. God de Vader wordt in het eerste geloofsartikel ook genoemd de *Almachtige*. Dit is een eigennaam! Met deze Naam maakte de Heere Zich aan Abraham bekend in Genesis 17:1. De kanttekening van onze Statenvertaling legt ons uit wat de grote inhoud van deze eigennaam is.

Deze kanttekening luidt: "De Almachtige, dat is, die niet alleen sterk en vermogend ben om u tegen alle kwaad te bewaren, maar ook genoegzaam, om u met alle goederen naar lichaam en ziel te verzorgen: als zijnde een God, die de genoegzaamheid in Mijzelven eeuwiglijk en onveranderlijk bezit, zodat hij gelukzalig is, dien Ik tot mijn bondgenoot aanneem". Dit is een kanttekening die het waard is om gelezen en steeds weer herlezen te worden. Vervolgens spreekt het eerste geloofsartikel over de Schepper van hemel en aarde. Hij heeft maar te spreken en het is er en te gebieden en het staat er. Al het geschapene is er omdat er een Schepper is!

Drie Namen

In dit eerste geloofsartikel wordt de eerste Persoon in de Drie-eenheid met drie Namen genoemd. Nu is het belangrijk dat we deze drie Namen niet los van elkaar maken. In het geloof zijn deze drie Namen onlosmakelijk met elkaar verbonden. We kunnen wel afzonderlijk iets zeggen over elk van deze Namen, maar ze krijgen pas hun waarde, nut en voordeel voor de mens als hij ze mag zien in elkaars samenhang. Het gaat immers om dezelfde Persoon!

Vanuit die samenhang gaat onze Catechismus in de Zondagen 9 en 10 dit geloofsartikel uitleggen. Tegen Zondag 9 en 10 is erg veel weerstand. Deze komt voort uit onkunde of uit vijandschap. Wie geloofszaken rationeel-verstandelijk benadert, loopt het grote gevaar om de plank totaal mis te slaan of te verstarren of te vervallen tot karikaturen. De diepste oorzaak van dit alles is dat de mens God wil doorgronden, begrijpen, narekenen. Uiteindelijk leidt dit tot grote schade van zijn ziel en is het gevaar groot dat hij totaal verstrikt raakt in zijn verwarde gedachten en afscheid neemt van het geloof.

Het Vaderschap Gods

In Zondag 9 van de Heidelberger horen we een teer en rijk getuigenis vanuit het *kinderleven*. De hoofdzin in antwoord 26 is: "... dat de eeuwige Vader onzes Heeren Jezus Christus (...) om Zijn Zoons Christus wil mijn God en Vader is". De Catechismus legt terecht een heel nauw verband tussen Gods schepend handelen in het algemeen en Gods genadig handelen in Christus.

In de Catechismus is immers een christen, in de ware zin van het woord, zijn geloof aan het belijden. Al het geschapene, ook de mens, staat in kinderbetrekking tot God. Deze kinderbetrekking is er *krachtens schepping*. Naar haar aard en wezen is dit een betrekking waarin de mens ten opzichte van God zijn *afhankelijkheid en verantwoordelijkheid* erkent. Krachtens schepping wordt Adam daarom 'zoon van God' genoemd. In Adam staat de hele mensheid in kinderbetrekking tot de Heere. Door de zondeval echter heeft de mens zijn kinderrechten verspeeld en God de gehoorzaamheid opgezegd.

De Heere Jezus zegt in Johannes 8 dat wij een ánder tot onze vader hebben gekozen, de vader der leugen. De mens blijft als mens afhankelijk en verantwoordelijk tegenover de Heere, ook al wil hij daar niet van weten. De val heeft de verhouding tussen God en mens radicaal veranderd, maar de mens blijft wel Gods schepsel. Door de val wil en kan de mens zijn afhankelijkheid niet meer erkennen en zijn verantwoordelijkheid niet meer nemen. Daarvoor is Goddelijke genade nodig. Door de val heeft de mens niet meer het juiste zicht op zijn eigen zondebestaan, maar ook niet op Gods almacht. Hij leeft in Gods wereld als een blinde. Ten diepste kan alleen genade daarin verandering brengen. En nu gaat de Catechismus spreken over Gods almacht in het licht van Zijn genade in Christus.

We lezen in Zondag 9 dat God, de Almachtige, de Schepper, om Zijn Zoons wil mijn God en Vader is. Hier is sprake van tere, zalige kennis. Hier is de mens aan het woord die kennis heeft aan de verlossing in Christus. In de weg van wedergeboorte en geloof ligt de mogelijkheid dat God weer onze Vader wordt. Christus, Gods eniggeboren Zoon, moest in de weg van Zijn kruislijden Zich het gebruik van de Vadersnaam ontzeggen om zo het kinschap voor Zijn gemeente te verwerven. Op die weg kwam Hij God als Rechter tegen en heeft Hij als Borg en Lam de toorn van God weggedragen. Door het toe-passende werk van de Heilige Geest kan nu een verloren adamskind weer in genade als kind worden aangenomen, om Christus wil.

Niet al Gods kinderen durven met vrijmoedigheid de Vadersnaam op de lippen te nemen omdat hun geloof

nog zo bestreden, zwak en klein is. Maar allen die door Geest en Woord zijn wedergeboren vallen onder de Vaderlijke zorg en liggen voor rekening van Christus. En als nu het geloof van Zondag 9 beoefend mag worden, dan gaan ze de Catechismus toestemmen in wat we daar verder lezen. We beluisteren daar de klanken van het nieuwe leven dat zich in alles totaal afhankelijk weet van de Heere. Die afhankelijkheid komt uit in vertrouwen op God.

Vertrouwen

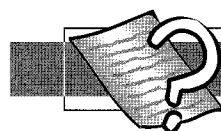
Er staat: "... op Welken ik alzo vertrouw". Dit is het vertrouwen dat afziet van zichzelf, niets kan, niets weet, niets heeft, maar dat wel leunt en steunt op de levende God, de Schepper van hemel en aarde, Die mijn alles, mijn hoop en mijn leven is. Als dat vertrouwen er is, dan is alle twijfel uitgesloten. Daarom staat er ook bij "dat ik niet twijfel". Immers dit vertrouwen rust in God de Vader, de Almachtige, de Schepper Die Zijn raad met alles, ook met mij, volvoert. Dat vertrouwen op God richt zich in dit eerste geloofsartikel erop dat God "mij alzo met alle nooddrifts des lichaams en ziels verzorgen zal". God zorgt voor het geschapene, dat is zeker. De manier waarop Hij dat doet, is vaak zo wonderlijk, ondoorgrondelijk. En waarvoor zorgt Hij? Voor alle nooddrift, dat wil zeggen voor alles wat ik nodig heb. Wat een grote les is dit om te leren! Zit hier niet het punt waarop het in zovele levens botst? Dat men God niet wil laten bepalen wat nodig is maar dat zelf wel zal bepalen? Of dat men meer wil dan wat nodig is? Hij zorgt voor alle nooddrift van lichaam en ziel. Als dat vertrouwen er is, dan komen we niet tekort. In dat vertrouwen op en in God heeft de

mens genoeg aan God (zie uitleg kanteekening bij Genesis 17:1). Vertrouwen doet niet alleen de twijfel wijken, maar neemt ook de vrees voor gebrek, voor de toekomst weg. Waar geloofd wordt dat God zorgt, daar wordt de mens niet zorgeloos maar wel zonder zorg. En zo bewaart dit vertrouwen ook voor onvrede en opstand. Dit vertrouwen op God zet ook alle kwaad dat mij treft in een ander licht: "... en ook al het kwaad dat Hij mij in dit jammerdal toeschikt, mij ten beste keren". De opstellers van de Catechismus wisten uit eigen ervaring dat Gods weg met Zijn kinderen niet over rozen gaat. Er is geen leven zonder strijd. Enerlei wedervaart de rechtvaardige en de goddeloze. Het leven van de mens is vol wederwaardigheden. Maar wat is het een wonder als we in al die wederwaardigheden Gods hand opmerken. Dan weten, geloven we dat Hem niets ontgaat en dat geeft rust in de weg van lijden en beproeving. Het is een rust die de mens leert als hij Gods almacht niet zet tegenover Gods vrijmacht, maar die beide zaken in geloofsvertrouwen mag zien samenvloeien in dezelfde God. Dan gaan we ootmoedig instemmen met het laatste deel van het antwoord: "... dewijl Hij zulks doen kan als een almachtig God, en ook doen wil als een getrouw Vader". Het *kunnen* ziet op Gods almacht. Het *willen* ziet op Gods vrijmacht. Wat geeft het een rust om zo in een weg van beproeving bij een almachtig, vrijmachtig God te schuilen. Die zorgt op Zijn Goddelijke wijze. In hetzelfde geloof wordt dan in Zondag 10 hetzelfde beleden over Gods voorzienigheid.

(wordt vervolgd)

Rijssen,

ds. A. Schreuder

Lezers vragen

Een lezer vraagt: Vroeger hoorde ik nogal eens zeggen 'het Woord moet ons gaan lezen'. Wat betekent deze uitdrukking?

In het verleden hebben Gods kinderen geprobeerd hun bevindingen op

een bijbelse wijze uit te drukken. Zij gebruikten uitdrukkingen die rechtstreeks afkomstig waren uit het Woord. Zo werd in het onderwijs dat men elkaar gaf bijvoorbeeld de uitdrukking gebruikt *Zit stil mijn dochter*. Dit woord heeft Naomi letterlijk

gesproken tegen haar schoondochter. Ruth heeft begrepen dat zij zelf niet aan het werk moest gaan. Ze mocht haar hele zaak in de handen van de Heere leggen. Het is een groot wonder als dat beoefend mag worden in het leven. Het woord dat Naomi uitsprak, werd en wordt door Gods kinderen letterlijk gebruikt.

Toch zijn er in het verleden ook uitdrukkingen ontstaan die niet letterlijk in het Woord zijn terug te vinden. Zo kun je bijvoorbeeld horen over 'een toevallen en een omhelzen van het recht'. Mogen zulke uitdrukkingen worden gebruikt? Jazeker, mits het uitdrukkingen zijn die niet in tegenspraak zijn met de Schrift. Gods kinderen hebben elkaar verstaan in het gebruik van de taal van het hart. Deze uitdrukkingen mogen we niet ter zijde schuiven als zijnde 'gezelschapstaal'. Historisch gezien is dat ook onjuist. Vele uitdrukkingen vinden we al vóór de 19^e eeuw. Reeds in de tijd van Ds. Smijtegelt (18^e eeuw) hebben Gods kinderen de 'Tale Kanaäns' gebruikt. In het prachtige boek over Pieter Morilyon (*Mij zal niets ontbreken*) vinden we daar vele voorbeelden van.

Nu wordt er gevraagd naar de betekenis van de uitdrukking 'het Woord moet ons gaan lezen'. Ik herinner me dat mijn grootvader deze woorden ook regelmatig gebruikte. Wat wordt ermee bedoeld? Wij moeten en mogen het Woord lezen. Wat een voorrecht! Na de maaltijd, aan het eind van de dag en op andere momenten mag het Woord opengaan. Sommigen hebben daar genoeg aan voor hun levensreis naar de eeuwigheid. Zij lezen immers over God en Christus? Andere mensen doen dat niet, zij wel. Je bent een christen, dus een bevoorrecht mens, zo denkt men. Je moet dat Woord gewoon geloven, en dan komt het allemaal wel goed. *Zij* lezen het Woord en dat vindt men genoeg. Is het dan verkeerd om het Woord te lezen? Nee, zeker niet! De Heere werkt in de weg van de middelen. Lees en herlees het Woord, kom trouw op onder de prediking. De Heere wil meekomen in die weg. Maar als het alleen ons bezig zijn met het Woord is, is het niet genoeg. En dat wil de uitdrukking 'het Woord moet ons gaan lezen' zeggen. Er moet een moment komen dat niet *wij* het Woord nemen, maar dat het *Woord* ons aangrijpt. Wanneer

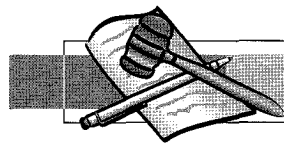
gebeurt dat? Als de Heilige Geest Zich aan dat Woord gaat paren. Dan zeggen we ook wel dat het Woord kracht gaat doen in het leven. Dan dringt het door in ons hart, de Heere komt erin mee. Is dat al eens gebeurd in uw leven? Is dat uw uitzien? Het was het gebed van de dichter van Psalm 119: *Ontdek mijn ogen, dat ik aanschouwe de wonderen van Uw wet* (vers 18). Wat een dierbare ogenblikken als we door het Woord de stem des Heeren in het hart mogen horen. Een ontdekkend, beschamend of een vertroostend Woord. Dat zijn momenten die je niet vlug vergeet.

Opa Neele vertelde ervan in verwondering, toen dat één van de eerste keren mocht gebeuren. Er was een

strijd in zijn leven. Hoe moest dat nu toch met zijn ziel? Zou er nog redding voor zo één mogelijk zijn? In die tijd mocht hij in Rotterdam dienen als diaken. Zo bezocht hij in het oude westen van Rotterdam een gemeentelid. Na wat gesproken te hebben in dat 'bovenhuis', las hij nog een stukje uit het Woord. Een gedeelte uit Psalm 18. Dat lezen werd bij vers 20 anders: *En Hij voerde mij uit in de ruimte, Hij rukte mij uit; want Hij had lust aan mij*. Toen kon hij niet verder lezen. De Heere drukte het af in het hart. 'Kijk jongens', zei hij dan tegen zijn kleinkinderen, 'toen ging het Woord mij lezen'.

Lisse,

ds. C. Neele

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Beroepen:

te Hendrik-Ido-Ambacht:

ds. J.J. Tanis te Kapelle-Biezelinghe.

GENERALE SYNODE 2004

Op D.V. **woensdag 8 en donderdag 9 september 2004** wordt de Generale Synode gehouden. Zoals gebruikelijk zal deze synodevergadering plaatsvinden in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Utrecht, Catharijnekade-Bergstraat. De vergadering begint woensdagmorgen om 10.00 uur. De daaraan voorafgaande bidstond zal gehouden worden op D.V. **dinsdag 7 september**, in hetzelfde kerkgebouw, aanvang 19.30 uur. In deze dienst hoopt de preses van de vorige synode, ds. J.J. van Eckeveld te Zeist, voor te gaan.

Namens de roepende kerk van Rijssen-Zuid:

ds. A. Schreuder, preses.

G.W.S. Mulder, scriba.

BEVESTIGING/INTREDE KAND. G. BEENS TE KOOTWIJKERBROEK

Met blijdschap delen wij u mede, dat op D.V. **woensdag 15 september a.s.** kandidaat G. Beens als herder en leraar aan onze gemeente verbonden zal worden. De bevestigingsdienst vangt aan om 14.00 uur en zal worden geleid door ds. P. Melis. De intrededienst begint om 19.00 uur. Beide diensten worden gehouden in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Barneveld.

Kerkenraad Geref. Gemeente
Kootwijkerbroek

DOVENDIENST TE GOUDA

Ds. C.J. Meeuse hoopt op D.V. **9 september a.s.** voor te gaan in een aangepaste kerkdienst voor doven en slechthorenden. Deze dienst wordt gehouden in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Gouda, Ronsseweg 1 en vangt aan om **15.00 uur**. Horenden zijn eveneens hartelijk welkom.

AANGEPASTE KERKDIENTST TE OUDEMIRDUM

D.V. **zaterdag 11 september a.s.** zal in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Oudemirdum een aangepaste kerkdienst worden gehouden voor mensen met een verstandelijke handicap. In deze dienst hoopt voor te gaan: ds. G. Hoogerland. Hij hoopt te spreken over: "Saulus als een vijand tot God bekeerd", n.a.v. Hand. 9:1 t/m 6. De dienst begint om **14.30 uur**. Iedereen is van harte welkom.

ADRESWIJZIGING KAND. G. BEENS

Het nieuwe adres van kandidaat G. Beens is: Rehobothstraat 80, 3774 CM Kootwijkerbroek, tel. 0342-441697.

MUTATIES KERKELIJK JAARBOEK 2004

Pag. 382/383, Commissie Vakantieweken Gehandicapten.

De nieuwe voorzitter van deze commissie is: J. van 't Hof, Gaffelveld 47, 3993 RD Houten, tel. 030-6380634.

Het juiste tel.nr. van mevr. S.H. van der Kraan-Lindhout, stafledenadministratie mensen met een verstandelijke handicap, is: 0180-552437.

AFSCHEID DS. A.B. VAN DER HEIDEN VAN OOSTKAPELLE

Op zondag 8 augustus jl. heeft ds. A.B. van der Heiden, na ruim drieënhalve jaar de gemeente van Oostkapelle gediend te hebben, afscheid genomen i.v.m. zijn vertrek naar Benthuisen.

De tekst voor deze afscheidsdienst was Deuteronomium 30:19. Het thema was: Mozes afscheidswoord, waarin hij aan het volk verantwoording doet van zijn arbeid:

1. Mozes roept getuigen op.
2. Mozes herinnert aan de inhoud van de prediking/verkoondiging.
3. Mozes doet een dringende oproep tot de goede keus.

Na dit ernstige woord vanuit de Schrift, waarin de predikant zich vrij maakte van het bloed van zijn hoorders en een oproep deed tot de gemeente met "Haast u en spoedt u om uw levens wil", sloot hij af met de woorden uit vers 19: "Ik neem heden tegen ulieden tot getuigen den hemel en de aarde: het leven en den dood heb ik u voorgesteld, den zegen en den vloek! Kies dan het leven, opdat gij levet, gij en uw zaad."

Ds. A.B. van der Heiden sprak daarna de gemeente, catechisanten, koster en kerkenraad toe. De predikant werd toegesproken door de consulent ds. C.G. Vreugdenhil, die ook sprak namens de classis Middelburg en namens de P.S. Zuid.

Ds. Vreugdenhil gaf de scheidende predikant als tekst mee Deut. 31 : 8.

Namens de kerkenraad en de gemeente werd ds. Van der Heiden toegesproken door de 2e voorzitter dhr. F. Walhout. Deze liet de vertrekkende predikant staande toezingen Ps. 69 : 14.

Hierna legde ds. Van der Heiden als herder en leraar voor de laatste maal de zegen op de gemeente van Oostkapelle.

Maandagavond 9 augustus jl. heeft de gemeente van Oostkapelle persoonlijk afscheid genomen van haar herder en leraar.

A.C. de Visser, scriba

VERSLAG VERGADERING PARTICULIERE SYNODE OOST, OP 13 MEI 2004 TE BARNEVELD

Op de avond voorafgaand aan de vergadering, 12 mei 2004, is een bidstond gehouden in het kerkgebouw van de roepende kerk van Uddel. Hierin ging voor ds. L. Blok, predikant van de Gereformeerde Gemeente te Ermelo en preses van de in 2003 gehouden Synode. Hij bediende daarbij het Woord naar aanleiding van Colossenzen 3:11b: "Christus is alles". Het thema was: Een uitnemende waarheid. Hij wees hierbij op:

- 1e. De rijkdom in die waarheid.
- 2e. De beleving van die waarheid.
- 3e. De troost, die vloeit uit deze waarheid.

Ds. G. Mouw opent als predikant van de

roepende kerk van Uddel de vergadering. Hij laat zingen Ps. 89 vers 4, leest Spreuken 8 de verzen 13 tot en met 36 en gaat voor in gebed. Hij roept de afgevaardigden, de aanwezige deputaten van andere synoden alsmede alle belangstellenden een hartelijk welkom toe. Hij spreekt vervolgens een meditatief openingswoord naar aanleiding van het gelezen Schriftgedeelte, in het bijzonder de verzen 20 en 21. De drie classes zijn blijkens de lastbrieven wettig vertegenwoordigd door 11 predikanten en 13 ouderlingen.

Na gehouden stemmingen worden verkozen tot preses ds. L. Blok, tot assessor-preses ds. C.J. Meeuse, tot 1e scriba ds. A. Schreuder en tot 2e scriba oud. J.T. van den Berg. Voorts wordt oud. J. Bonhof bij acclamatie benoemd tot quaestor. De acta van de vergadering van de Particuliere Synode Oost 2003 zijn reeds door het toen fungerend moderamen vastgesteld. Er zijn geen vragen of opmerkingen over deze acta.

Ds. C. de Jongste, ds. J.J. van Ekeveld en ds. W. Silfhout brengen groeten en zegenwensen over namens resp. de PS Zuid, Noord-West en Zuid-West.

Er is een brief ingekomen van het deputaatschap AKZ, sectie Kerkelijke Administratie, met verzoek om opgave van de archiefhoudende gemeente van de PS Oost. Omdat niet geheel duidelijk is of een dergelijke aanwijzing in het verleden reeds heeft plaats gevonden, wordt de gemeente Barneveld alsnog aangewezen om te fungeren als archiefhoudende gemeente.

Het rapport van de Stichting tot Financiële Hulpverlening aan Instellingen in de Particuliere Synode Oost met bijgevoegd accountantsrapport van Roza Accountants inzake de jaarrekening 2003 wordt goedgekeurd. De rapporten van de deputaten art. 48 DKO, inzake de door hen bezochte vergaderingen van de andere Particuliere Synoden worden ter vergadering aan de afgevaardigden uitgereikt. Nadat op een enkel punt desgevraagd nader toelichting is gegeven, worden deze verslagen onder dankzegging aan de rapporteurs aanvaard. De verslagen zullen in de toekomst zo enigszins mogelijk tevoren aan de afgevaardigden worden toegezonden. In de ontstane vacatures voor secundus-deputaat art. 48 DKO worden na gehouden stemmingen verkozen ds. F. Mulder en ds. A. Schot, terwijl in de vacature voor secundus-deputaat art. 49 DKO eveneens ds. A. Schot wordt verkozen.

Op voordracht van de desbetreffende classes worden benoemd respectievelijk herbenoemd tot bestuursleden van de Stichting tot Financiële Hulpverlening aan Instellingen in de PS Oost de brs. M. van Amersfoort, M. Snippe en A.C. Kooijman. Tot primus-afgevaardigden naar de a.s. Generale Synode worden verkozen de predikanten L. Blok, C.A. van Dieren, C.J. Meeuse, A. Schot en A. Schreuder alsmede de ouderlingen G. Baan, J.T. van den Berg, K.H. de Heer, J. de Jager en A. van de Kieft. Secundi voor de predikanten zijn F.

Mulder, G. Hoogerland, B.J. van Boven en A. Vermeij en voor de ouderlingen K. Karels, G. Roos, F. van Toor en D.J. Laros. De vergadering wordt nu onderbroken voor het houden van de maaltijd. Ds. A. Hakvoort vraagt een zegen voor de maaltijd. Na de maaltijd laat oud. J. de Jager zingen Ps. 74:2, hij leest Ef. 4:1-16 en gaat voor in dankgebed.

Een tweetal appelschriften wordt in besloten zitting behandeld. Het moderamen stelt naar aanleiding van recente ervaringen in appelkwesties voor aan de Generale Synode de zorg van de Particuliere Synode Oost over te brengen omtrent de wijze, waarop nogal eens wordt omgegaan met de procedureregels van "In orde". De achterliggende gedachte, nl. de bevordering van correct handelen in het kerkelijk leven, wordt volledig gedeeld. Een te formalistische hantering van deze regels blijkt er echter in de praktijk toe te leiden dat appellanten en kerkenraden niet zelden verstrikt raken in langdurige, louter procedurele discussies, terwijl de inhoudelijke kwesties waar het werkelijk om gaat daardoor niet of sterk vertraagd aan de orde komen. Deze zorg blijkt in de vergadering breed te worden gedeeld. Besloten wordt in een instructie aan de Generale Synode het verzoek voor te leggen om te komen tot een evaluatie van "In orde", waarbij de praktische bruikbaarheid voor kerkenraden een belangrijke invalshoek zou moeten vormen.

De classis Kampen verzoekt de bezwaren, die bij een aantal gemeenten in deze classis leven tegen het beleid van het Deputaatschap Emerituskas, ter kennis van de Generale Synode te brengen. Deze bezwaren richten zich met name op het feit, dat het deputaatschap de bepaling van de jaarlijkse bijdrage van de gemeenten baseert op berekeningen, die uitgaan van het opbouwen van een reserve met een omvang die past bij de werkwijze van een pensioenfonds. Bovendien wordt een min of meer verplichte bijdrage gehanteerd per lid en dooplid, die voor alle gemeenten gelijk is. De classis Kampen pleit een zorgvuldige benadering, waarbij de eigen verantwoordelijkheid van de gemeenten meer wordt benadrukt.

Verschiedende afgevaardigden blijken deze bezwaren te delen. Anderzijds wordt door afgevaardigden ook begrip gevraagd voor de positie van het deputaatschap, dat van de Generale Synode 2001 een nieuw mandaat heeft ontvangen en daarom een nieuw beleid gestalte moet geven. De reserves blijken nu minder hoog te zijn dan in het verleden wel het geval was. Ds. J.J. van Ekeveld maakt melding van een vergelijkbare discussie in de laatstgehouden PS Noord-West. Daar is uiteindelijk besloten de ook daar levende bezwaren in een brief aan het deputaatschap te verwoorden.

Na discussie blijkt de vergadering er de voorkeur aan te geven de geuite bezwaren rechtstreeks ter kennis van de Generale Synode te brengen. Het door de classis Kampen ingezonden punt zal worden

doorgezonden; daarbij zal aan de Generale Synode verzocht worden om het beleid van het deputaatschap op de aan de orde gestelde punten aan een nadere beoordeling te onderwerpen.

De classis Rijssen heeft als punt van behandeling ingezonden het herschrijven van de "Korte lessen over Kort Begrip voor catechisanten" van ds. G.H. Kersten. Gelet op het grote belang en het brede gebruik van dit boekje in het kader van de vorming van belijdeniscatechisanten acht de classis een nieuwe uitgave, waarin ook bijzondere aandacht wordt besteed aan de toegankelijkheid in stijl en woordgebruik voor de huidige generatie, wenselijk. Mede om te voorkomen dat allerlei plaatselijke aanpassingen ontstaan, verzoekt de classis dit punt door te zenden naar de Generale Synode, opdat - wellicht via een commissie - een aanpak voor het gehele kerkverband kan worden bereikt.

Uit de bespreking van dit agendapunt blijkt, dat de vergadering de grote betekenis van dit boekje voor de vorming van de belijdeniscatechisanten onderkent. De vraag rijst echter of het op de weg van een kerkelijke vergadering ligt om de gevraagde stappen te ondernemen. Daarbij speelt een rol, dat het hier om een commerciële uitgave gaat, waarop uitgevers- en auteursrechten berusten. Bovendien blijkt uit een toelichting ter vergadering van ds. C. de Jongste, dat deze reeds op verzoek van de uitgever met een bewerking bezig is. Uit diens toelichting blijkt dat aan de door de classis genoemde aspecten bij deze bewerking ruim aandacht wordt geschonken. Desgevraagd zegt ds. De Jongste, dat Deo Volente bij de aanvang van het catechisatie seizoen 2005/2006 over de nieuwe uitgave zal kunnen worden beschikt. Gelet op

een en ander is de Synode van oordeel dat dit punt niet behoeft te worden doorgezonden.

De quaestor presenteert zijn financieel verslag over het boekjaar 2003. Hierover worden geen vragen gesteld. Voorgesteld wordt voor 2004 een bijdrage te vragen van 1,50 euro per lid en dooplid. Het verslag wordt onder dankzegging aanvaard en de quaestor wordt gedechargeerd. De gemeente Drachten wordt aangewezen om de Particuliere Synode Oost Deo volente bijeen te roepen op 28 april 2005 te Kampen. Daaraan voorafgaand zal de bidstond worden gehouden op 27 april te Kampen onder verantwoordelijkheid van de kerkenraad van de roepende kerk. De preses van deze vergadering, ds. L. Blok van Ermelo, hoopt daarin voor te gaan.

De preses gaat over tot de sluiting van de synode. Hij dankt de afgevaardigden voor de goede sfeer, waarin mocht worden vergaderd. Mocht bovenal de grote Ambtsdrager uit de hemel de wacht over de gemeenten betrekken. In dit verband refereert de preses ook aan de te houden Generale Synode. Houdt in gedachtenis, dat Jezus Christus uit de doden is opgewekt. Zijn regering gaat over Zijn Gemeente. Bij alle zorgen, waar wij ook vandaag weer mee zijn geconfronteerd, is dat tot bemoediging en troost. Hij dankt de roepende kerk voor de voorbereidende werkzaamheden. De koster en zijn helpers wordt dank gezegd voor de goede verzorging.

De assessor-preses ds. C.J. Meeuse laat nog zingen Ps. 80:11 en gaat voor in dankgebed, waarna de preses deze vergadering sluit.

J.T. van den Berg, tweede scriba.

KOMT U OOK EEN DAGJE UIT, NAAR DE GEMEENTE VAN ROTTERDAM-ZUID?

Wellicht bent u wel eens in de kerk van Rotterdam-Zuid geweest. Misschien bent u er wel opgegroeid. Onze gemeente gaat verhuizen naar Barendrecht, onze kerk is verkocht aan een ander kerkgenootschap. Het doet ons pijn. Maar, we zijn ook blij met de nieuwbouwplannen in Barendrecht!

U voelt zich zeker nog betrokken bij de kerk aan het Mijnsherenplein? U wilt de kerk graag nog een keer goed bekijken, of oude foto's zien over de geschiedenis van Zuid? Dat kán. Op D.V. **11 september a.s.** houden we een actiemarkt waarbij u volop de gelegenheid krijgt het gebouw te bezichtigen en herinneringen op te doen met andere oud-Zuiderlingen. Het orgel wordt bespeeld, er zal op verschillende tijden een fotopresentatie zijn over het ontstaan en de geschiedenis van onze gemeente. De kinderen kunnen gaan sjoelen of een ritje maken met de paardentram. Wacht u vooral met het halen van uw boodschappen tot u bij ons geweest bent! Wij bieden u namelijk verschillende soorten etenswaren, bloemen, CD's, boeken enz. te koop aan, maar ook artikelen die voor u een waardevol aandenken aan de kerk zullen zijn, zoals: een geheel nieuwe samenzang-CD met gemeentezang uit Rotterdam-Zuid, een mok of glas met opdruk van de kerk en schitterende foto's van de kerk.

Om 11.30 uur en 15.00 uur zullen er prachtige artikelen geveild worden, zoals enkele gebruikte orgels, w.o. een ouderwets harmonium.

En wat dacht u van een mooie foto in oude stijl!

Aanvang markt 10.00 uur, sluiting 16.00 uur.

De actiecommissie
Geref. Gemeente Rotterdam-Z.

Berichten

ZENDINGSVOND TE ZEIST

Op D.V. **maandag 6 september a.s.**, om 19.30 uur, wordt in de Rehobothkerk van de Geref. Gemeente te Zeist een zendingsavond gehouden waarop ds. Y. Yando van Nipsan en ds. P. Wabdaron van Sumtamon iets hopen te vertellen over de voortgang van het zendings- en gemeentewerk op Papua. Beide predikanten zijn de afgevaardigden van hun kerken om de Generale Synode van onze gemeenten te bezoeken, die in die week in Utrecht wordt gehouden. Dhr. G.T. Guiljam, toerustingswerker op Papua en nu met verlof in Nederland, zal hen begeleiden en vertalen. Ds. J.J. van Ekeveld heeft de leiding van deze avond. Ook belangstellenden uit de regio zijn hartelijk welkom.

PZC Zeist.

ZENDINGSVOND IN DOETINCHEM

Op D.V. **zaterdag 18 september a.s.** willen wij onze jaarlijkse zendingsavond houden. Dhr. W. Rijnveld hoopt dan iets te vertellen over het zendingswerk in Nigeria.

In de middagpauze is er van alles te koop en te doen. 's Middags wordt er een verhaal verteld voor de kinderen en zal het jongerenkoor "Interludium" voor ons zingen.

Iedereen is van harte welkom in en rond het verbouwde kerkgebouw van de Geref. Gemeente, Bezelhorstweg 54, Doetinchem. Voor de kleine kinderen is er oppas. Aanvang: 10.30 uur.

PZC Doetinchem.

APPÉLAVOND -16/+16

De jeugdverenigingen -16/+16 van het district Noord-West houden op D.V. **zaterdag 25 september a.s.**, aanvang 19.45 uur, in het evangelisatiegebouw te Alkmaar ('t Wuiver 2a) een appélavond. Ds. D. W. Tuinier hoopt dan een inleiding te houden over Spreuken 23:26a.: "Mijn zoon! geef mij uw hart".

GEMENGD KOOR 'VOX HUMANA' DORDRECHT 40 JAAR

In november 2004 hopen we het 40-jarig bestaan van ons gemengd koor "Vox Humana", uitgaande van de Geref. Gemeente te Dordrecht, te gedenken. Onder leiding van dhr. J.H. Vink, onze eerste en ook weer huidige dirigent, zal D.V. **vrijdag 12 november a.s.** een jubileumzangavond worden gehouden. Ook onze oud-leden willen we hierbij graag betrekken door het samenstellen van een koor met huidige en oud-leden. **Heden, don-**

derdag 2 september, hopen we met de repetities te beginnen in een zaal van de Julianakerk te Dordrecht. Aanvang: 19.45 uur. Wilt u als oud-lid hieraan ook meedoen?

Nadere informatie kunt u verkrijgen bij onze secretaresse mw. J. Morée, tel. 078-6132732 of de voorzitter D.W. Baan, tel. 078-6817548.

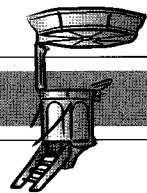
STUDENTENKRING AMSTERDAM

Ga je in Amsterdam studeren? Aan het begin van het nieuwe cursusjaar wil de Geref. Gemeenten-kring je de mogelijkheid bieden om kennis te maken met je

nieuwe studiestad en onze kring. We laten je de stad zien, je kunt eten in een studentenhuus en nieuwe mensen leren kennen op D.V. **dinsdag 14 september 2004** om **16.00 uur** bij de hoofdingang van de VU. 's Avonds hopen we voor de eerste keer in dit seizoen te "kringen". Wil je een slaapplek voor de nacht? Bel of mail Joke of Hanneke (joke.meeuse@filtnet.nl hannekedejong@kliksafe.nl) Tel. Joke 055-522 03 82, tel. Hanneke 055-541 06 10.

Mocht je niet in de gelegenheid zijn om op deze datum te komen, dan kun je altijd een keertje een kringavond bezoeken.

ds. Brugge; Soest 15.00 uur kand. Beens; Sprang Capelle 14.30 uur ds. Melis; Terwolde-De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. Tuinier; Tholen 10.00 en 14.30 en 18.30 uur leesdienst; Tricht-Geldermalsen 15.00 uur ds. W.J. Karels; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. Bakker; Utrecht 19.00 uur (H.D.) ds. Van der Net; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. Melis; Veenendaal 9.30 en 17.00 uur ds. Boogaard; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur leesdienst; Waarde 9.30 en 18.30 uur leesdienst en 14.30 uur ds. Tanis; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 uur (H.D.) en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 18.30 uur ds. Kattenberg; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. Verweij en 18.00 uur stud. Van Belzen; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. Verweij en 14.00 uur leesdienst; Zeist 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Zoetermeer 16.30 uur ds. Paul.

Predikbeurten

ZONDAG 5 SEPTEMBER 2004

Aagtekerke 9.30 uur (H.A.) en 14.30 en 19.00 uur ds. Silfhout; Aalburg 9.30 en 18.00 uur kand. Terlouw; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Apeldoorn 10.00 en 17.00 uur ds. Meeuse; Arnhem 10.00 en 16.00 uur leesdienst; Beekbergen 10.00 uur ds. Kleppe en 15.00 uur ds. Schreuder; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Berkenwoude 10.00 uur ds. Paul; Bodegraven 19.00 uur ds. Driessen; Boskoop 9.30 uur (H.A.) en 16.30 uur ds. Golverdingen; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur leesdienst; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 17.00 uur leesdienst; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. Van Boven; Delft 15.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Deventer 14.30 uur ds. Meeuse; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. P. Mulder; Drachten 9.30 en 19.00 uur ds. Hoogerland; Ede (Noorderkerk, Amsterdamseweg 9) 12.00 uur leesdienst en 19.00 uur ds. Kleppe; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. Vermeij; Emmeloord 18.00 uur ds. Van Ekeveld; Enschede 10.00 uur ds. J. Karels; Enter 15.00 uur ds. J. Karels; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. L. Blok; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. Hakvoort; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. Moens en 14.00 uur leesdienst; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. Clements; Goudswaard 14.30 uur ds. Van Krimpen; 's-Gravenhage 10.00 en 16.30 uur ds. Driessen; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. Schipper en 14.00 uur leesdienst; 's-Gravenzande 19.15 uur ds. Zippro; Haamstede 10.00 en 16.00 uur ds. Kattenberg; Haarlem 18.30 uur ds. Baan; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hellevuetsluis 10.00 en 18.00 uur stud. Van Manen; Hilversum 10.00 uur ds. Van Ekeveld; Hoofddorp 9.30 en 16.00 uur ds. Baan; Hoogvliet 10.00 uur ds. Baaijens; Houten 11.00 en

17.00 uur ds. Van der Net; Kampen 19.00 uur ds. Tuinier; Kapelle-Biezeling 9.30 uur en 18.00 uur ds. Tanis en 14.00 uur leesdienst; Klaaswaal 9.30 uur (H.D.) en 18.00 uur ds. Van Aalst; Kortgene 10.00 uur (H.A.) en 18.30 uur ds. C. Harinck; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. Verschuure en 14.00 uur leesdienst; Krimpen a/d IJssel 10.00 uur ds. Moerkerken; Lelystad 9.30 uur (H.A.) en 16.00 uur ds. Vreugdenhil; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. Neele; Marknesse 14.30 uur ds. L. Blok; Meliskerke 14.30 uur ds. C. Harinck; Melissant 10.00 en 18.00 uur ds. P. Blok; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. De Heer en 14.30 uur leesdienst; Middelburg-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Van Gelder en 14.00 uur leesdienst; Middelharnis 9.30 en 15.00 uur ds. De Jongste; Mijdrecht 15.30 uur ds. Visscher; Nieuw Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. De Wit; Nieuwer ter Aa 10.00 en 19.00 uur ds. Visscher; Nijkerk 18.30 uur ds. Schot; Nisse 14.30 uur ds. Schipper; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur (H.D.) ds. Schot; Oostkapelle 15.00 uur kand. De Heer; Oostvoorne 15.30 uur stud. Van Manen; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. G. Pater; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Van Krimpen; Poederoyen 14.30 uur ds. M. Karens; Poortugaal 14.30 uur ds. P. Mulder; Ridderkerk 9.30 uur ds. Mijnders en 15.00 uur ds. B. van der Heiden; Ridderkerk-Slikkerveer 16.30 uur ds. Baaijens; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. Van Dieren en 14.30 uur leesdienst; Rijssen-West 9.30 uur ds. Mol en 15.00 uur ds. Van Dieren; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Schreuder en 14.30 uur leesdienst; Rotterdam-Alexanderpolder 19.00 uur ds. Clements; Rotterdam-Zuid 17.00 uur ds. Mijnders; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. Brugge en 14.00 uur leesdienst; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. Vogelaar; Sint Annaland 14.00 uur

DINSDAG 7 SEPTEMBER 2004

Borssele 19.30 uur ds. Veenendaal; Utrecht 19.30 uur ds. Van Ekeveld (bidstond Generale Synode).

WOENSDAG 8 SEPTEMBER 2004

Aalst 19.30 uur ds. Schot; Hoofddorp 19.30 uur ds. Hogchem; Houten 19.30 uur ds. Van der Net; Leerdam 19.30 uur stud. Van Belzen; Leiderdorp 19.30 uur ds. Kleppe; Rijssen-West 19.30 uur ds. Visscher; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. Van Boven; Stolwijk 19.30 uur ds. Brugge (voor de zending); Zwolle 19.30 uur ds. Hoogerland.

DONDERDAG 9 SEPTEMBER 2004

Bodegraven 19.30 uur ds. Moens; Enkhuizen 19.30 uur ds. Van der Net; 's-Gravenzande 19.45 uur ds. Brugge; Naaldwijk 19.45 uur ds. Paul; Ridderkerk 19.30 uur ds. Mondria.

VRIJDAG 10 SEPTEMBER 2004

Kootwijkerbroek 19.30 uur ds. Vogelaar; Scherpenisse 14.15 uur ds. Brugge (huw. bev.).

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar:

Kerkgebouw 't Wuiver 2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaar; diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur evangelist G. Baan.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; Bij Simon de Looier, Looiersgracht 70. Samenkomsten iedere zondag 10.30 en 17.00 uur.

U bent hartelijk welkom in onze evangelisatiepost van dinsdag t/m zaterdag tussen 10.00 - 16.00 uur!

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinssesselaan 6-I te Emmen; diensten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Evangelist G. van de Breevaart; kerkgebouw Achter de Hoven 2-1. Diensten zondag 5 september om 9.30 uur evangelist G. van de Breevaart en 15.30 uur ds. G. Hoogerland.

Merkssem:

Evangelist A. van Setten; rot. Kerk, Oude Barrelei 64; diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

Middelburg:

Kerkgebouw Offenbachstraat 105-107. Diensten iedere zondag om 10.00 en 18.30 uur evangelist H.J. van den Boogaart. U bent hartelijk welkom in de BIJBELwinkel van dinsdag t/m zaterdag, tussen 10.00 en 17.00 uur. Offenbachstraat 107.

ma gesloten
di - vr 09.00 - 12.00 / 13.30 - 17.30
vr avond 18.30 - 21.00
za 09.30 - 12.00 / 13.30 - 17.00

JOHANNUS - CONTENT - DOMUS

ma gesloten
di - vr 09.00 - 12.00 / 13.30 - 17.30
vr avond 18.30 - 21.00
za 09.30 - 12.00 / 13.30 - 17.00

ma gesloten
di - vr 09.00 - 12.00 / 13.30 - 17.30
vr avond 18.30 - 21.00
za 09.30 - 12.00 / 13.30 - 17.00

ma gesloten
di - vr 09.00 - 12.00 / 13.30 - 17.30
vr avond 18.30 - 21.00
za 09.30 - 12.00 / 13.30 - 17.00

ma gesloten
di - vr 09.00 - 12.00 / 13.30 - 17.30
vr avond 18.30 - 21.00
za 09.30 - 12.00 / 13.30 - 17.00

ma gesloten
di - vr 09.00 - 12.00 / 13.30 - 17.30
vr avond 18.30 - 21.00
za 09.30 - 12.00 / 13.30 - 17.00

ma gesloten
di - vr 09.00 - 12.00 / 13.30 - 17.30
vr avond 18.30 - 21.00
za 09.30 - 12.00 / 13.30 - 17.00

ma gesloten
di - vr 09.00 - 12.00 / 13.30 - 17.30
vr avond 18.30 - 21.00
za 09.30 - 12.00 / 13.30 - 17.00

10% korting

bel: 0222 31 83 91

Advertenties

Na de Heere die mij uit en doorhielp, wil ik iedereen hartelijk dank zeggen die met mij meeleefde in welke vorm dan ook, bij mijn ziekenhuisverblijf en bij mijn thuiskomst.

J.E. Huissen

Krabbendijke, J.W. Frisostraat 26

Gereformeerde Bijbelstichting

Middelburg/Vlissingen

D.V. dinsdag 7 september

19.30 uur Ds. G. Gerritsen

Kerk: Geref. Gem. Middelburg

Genieten van de herfsttinten in de Friese Wouden, omg. Bakkeveen (bij Drachten) of heerlijk uitwaaien op Ameland of Terschelling, het kan allemaal! T.H. chalets, gewone en luxe stacaravans v.a. € 125,- p.w. Er zijn mogelijkheden na 10 sept. t/m 12 nov. Gewoon even bellen dan gaan we u meer vertellen. U bent

JOHANNUS - CONTENT - DOMUS

reserveren voor 2005.

Koster

Begravenisonderneming

Voor uitvaartzorg in:

Scherpenzeel, De Valk, Wierum, Warneveld, Amersfoort, Veenendaal, Renswoude, Koetwickerbroek, Woudenberg

Geen crematies

Prinsenaan 30

3925 BM Scherpenzeel

Tel. 033 277 0555

CHR. BEGRAFENISONDERNEMING
G. WEGENAR

Regentesselaan 43

Tel.: (0318) 52 66 41

3905 GT Veenendaal

Fax: (0318) 55 00 72

10% korting*

6-persoons, vrijstaand, met CV

Bungalowpark

"De Verrassing"

Oosterend Texel

Rust en ruimte,

ook het najaar,

in eigen sfeer.

Kom op vakantie in de (zuid) en (vrijstaande) bungalows (met CV) of stacaravans (18 accommodaties). Ook veelwielers zijn mogelijk. Bel voor de brochure met foto's en prijzen.

Voor elke 2e boeking buiten schoolvakanties in 1 jaar.

Reserveer nu, bel 0222 31 83 91

○ Voor een waardige en stijlvolle verzorging van begravenissen, naar wens van de familie;

○ Geen crematies;

○ Opbaren met kistkoeling in het sterfhuys of in de voor u bekende aula's;

○ Dag en nacht bereikbaar en overal te ontbieden, ook voor de verzorging van de overledene door een gediplomeerde verpleegster.

AL UW PERSOONLIJKE WENSEN WORDEN DOOR ONS IN ALLE RUST EN VERTROUWELIJK BEHARTIGD.

Begravenisonderneming

begravenisverzorging

T, den Hollander

Begravenissen in Vlaardingen, Rotterdam, Gouda, den Haag, en omstreken.

Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst uitvaartcentrum of thuis met koeling.

Geen crematies.

Dag en nacht bereikbaar.

Mozartlaan 13

3131 ES Vlaardingen

Tel. 010 - 4600509

SHG

Gekwalificeerde kraamzorg

Meldt u tijdig aan (om teleurstelling te voorkomen).

U kunt ons dagelijks telefonisch bereiken.

Bel 033 - 277 45 47 of 0342 - 49 21 55

Gezins- en bejaardenzorg

Voor gepaste hulp in uw situatie kunt u de SHG via het telefonisch spreekuur bereiken onder telefoonnummer

... .. 0
... .. werkdagen van uur en o daga ond a

De volgende 7 cassettes bieden wij u t.b.v. de zending te koop aan:

Ds. P. Blok	Johannes 15:5
Ds. B.J. van Boven	Exodus 32:6-7
Ds. A.A. Brugge	Jesaja 50:10
Ds. B. van der Heiden	Genesis 41:45-46
Ds. M. Karens	Psalms 27:4
Ds. D.W. Tuinier	Lukas 18:10-18
Ds. A. Verschuure	Jesaja 55:6

De cassettes zijn helder en duidelijk opgenomen. De prijs is slechts € 23,- Geen Portokosten.

Inl. I. Bos, Leusbroekerweg 15, 3832 BG Leusden. Tel. en Fax nummer: 033-2862261 Dagelijks van 8-22 uur. Bgg. 06-28378488.

Te huur onze **woning in Westkapelle**. Evt. fietsen aanwezig. 22-10/29-10. Inl. 0118-572680.

Begrafenisverzorging Kina
Begrafenissen in Capelle a/d IJssel e.o. D.W. Schipper, tel. 010-458 31 12. Wij verzorgen geen crematies.

Van Horssen bv
BOEKHANDEL & UITGEVERIJ
DORPSTRAAT 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 Fax 0341 36 20 77

Statenbijbels - Huisbijbels - Kinderbijbels
Kerkbijbels (alles Statenvertaling)
Theologische werken - Dagboeken
Bijbel- en Catechismusverklaringen
Leesboeken voor jong en oud
Voordeelaanbiedingen
Tweedehands en Antiquarisch
Psalms- en Muziekboeken
Bladmuziek (noten en klavarskribo)
CD's en Musicassettes
Boeken- en CD-bonnen
Wens- en Gelegenheidskaarten

IN LIEFDEVOLLE HERINNERING...

Uw gedachten over een uniek gedenksteen geven wij gestalte in natuursteen. Vraag naar het fotoboek met vele voorbeelden.

Goes: Rotonde Ringbaan-West
Telefoon (0113) 216555

Middelburg: Arnesteinweg 40
Telefoon (0118) 612579

Zoetermeer: Argonstraat 66
Industrieterrein Lansinghage
Telefoon (079) 3615010

Email: info@grafgedenktekens.nl

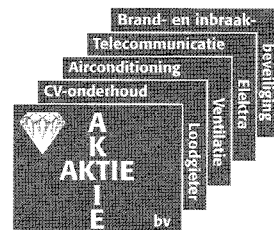

Website op zondag sluiten?

Kijk op <http://www.heinosoft.nl/zondag/>

Of bel 015-2128463, email: info@heinosoft.nl

Hotel Eureka is een gezellig familie-hotel, wij organiseren geheel verzorgde vakantieweken met 4 bustochten en 1 boottocht, en midweekarrangementen. Boek nu uw najaarsvakantie! Bel voor inlichtingen of vraag onze gratis folder aan. Fam. van Gent, Zeddam. Tel. 0314-651811.

Onderhoud van uw
Kerkgebouw
Voor alle installaties

Bel Aktie 010-4517471

Reist u naar **Zuidelijk Afrika** voor zaken, vakantie of privé? **Umfula Tours** helpt u graag met uw programma, reis, verblijfsbeplanning en uitvoering.

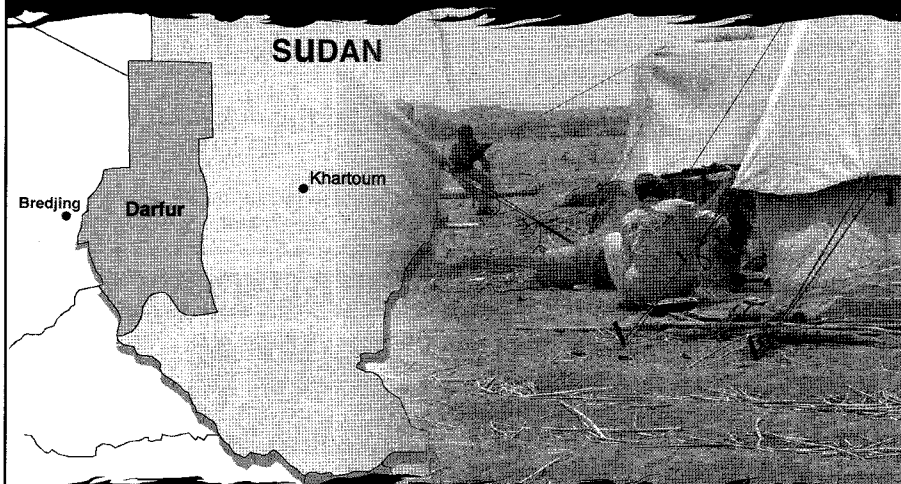
tel 0027 11 706 4809

fax 0027 11 463 6810

e-mail wybe@umfulatours.com

Geen plaats voor 25.000 vluchtelingen?

"In het plaatsje Bredjing is er capaciteit voor 6.000 vluchtelingen, maar er zijn er op het moment ruim 30.000 aanwezig." (medewerker Internationale Rode Kruis)

Bijzondere Noden heeft een bijdrage geleverd aan de opbouw van het vluchtelingenkamp in Bredjing in Tsjaad. Meer hulp is echter nodig. Zo'n 25.000 vluchtelingen hebben nog geen tent. 500 personen moeten het met één latrine doen en er is te weinig drinkwater.

Maakt u plaats voor vluchtelingen uit Sudan?
Geef! Giro 307447

t.n.v. Hulpverl. in Bijz. Noden te Woerden, m.v.v. actie Sudan

DEPUTAATSCHAP TOT HULPVERLENING IN BIJZONDERE
NODEN DER GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Postbus 615 • 3440 AP Woerden • Tel. 0348-489910 • Fax 0348-483721